Spis treści

I. Informacje wstępne

1. Podstawy prawne……...2

2. Struktura wydatków w odniesieniu do realizowanych zadań……3

3. Wykonanie dochodów związanych z realizacją zadań……..8

II. Działania merytoryczne podejmowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ……...9-25

1. Zadania realizowane w oparciu o ustawę o pomocy społecznej……...9

1.1. Zadania zlecone……14

1.2. Zadania własne gminy……..17

1.2.1. Świadczenia pieniężne …….....17

1.2.2. Świadczenia niepieniężne…….....17

1.3. Ustawa „ Pomoc państwa w zakresie dożywiania……..22

1.4. Projekt systemowy……...23

2. Inne zadania realizowane na rzecz rodziny i mieszkańców naszego miasta……..26-31

2.1. Dodatki mieszkaniowe…….26

2.2. Świadczenia rodzinne……..28

2.3. Zaliczka alimentacyjna……30

2.4. Fundusz alimentacyjny……30

2.5. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego……...31

III. Podsumowanie ……...32

I. *INFORMACJE WSTĘPNE*

1. PODSTAWY PRAWNE

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotoryi zrealizował swoje zadania w oparciu o następujące akty prawne:

1. ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.),
2. ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.),
3. ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 11, poz. 74 z późn. zm.),
4. ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.),
5. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493),
6. ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. z 2008, Dz. U. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.).
7. ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 71, poz. 734 z późn. zm.),
8. ustawę z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz. U. z 2005 r. Nr 267, poz. 2259 z późn. zm.),
9. ustawę z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
10. ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j z 2009r. Nr 152 poz. 1223),
11. ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. z 2009, Dz. U. Nr 1, poz. 7 z późn. zm.).

2. STRUKTURA WYDATKÓW W ODNIESIENIU DO REALIZOWANYCH ZADAŃ

Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi w roku 2009 wynosił: **7.509.833 zł**

w tym :

1. Zadania zlecone 3.840.643 zł

2. Zadania własne 3.507.289 zł
   w tym :

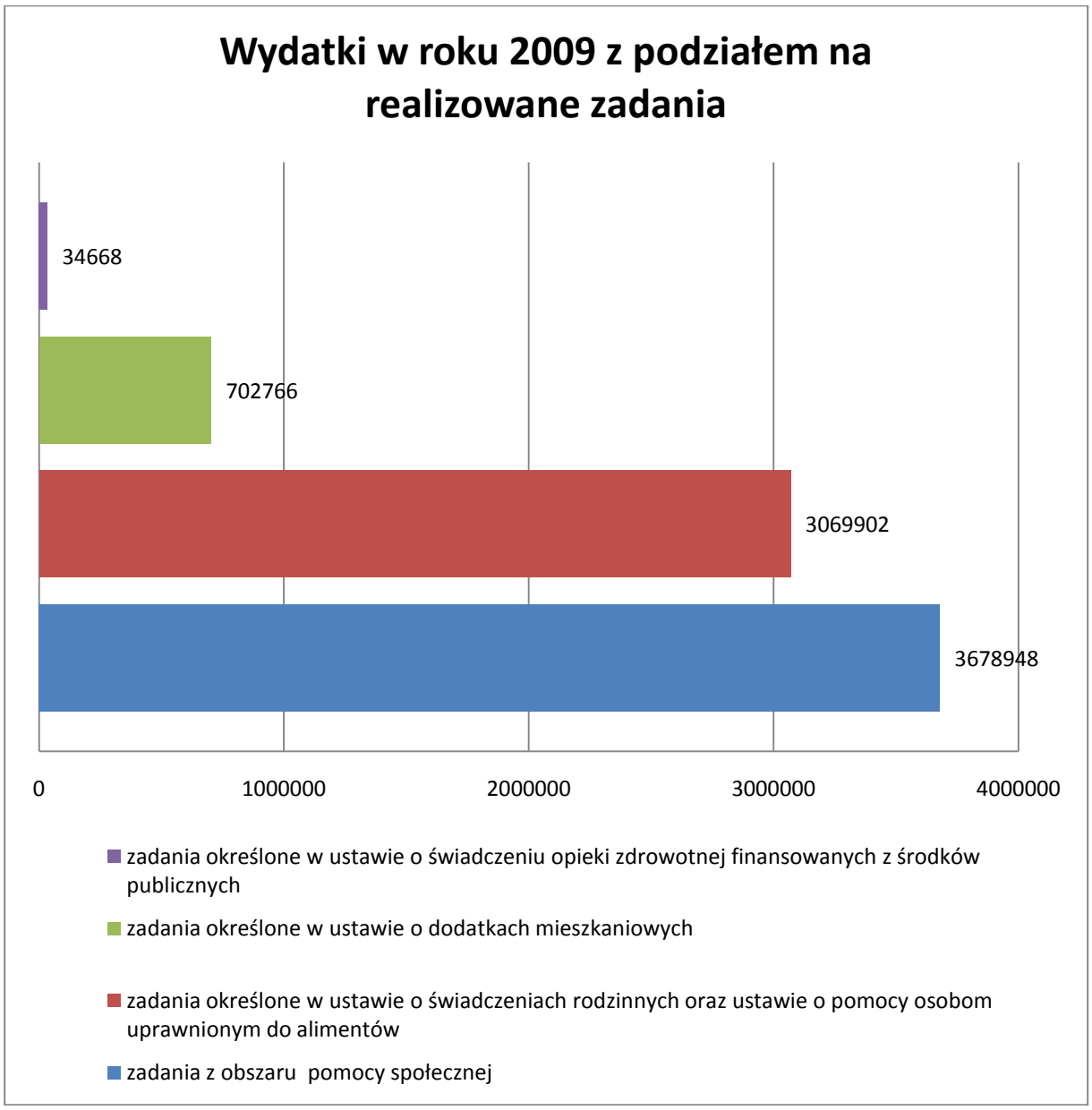
   - środki własne gminy 2.067.700 zł
   - dotacja celowa z budżetu państwa do zadań własnych bieżących gmin 1.439.589 zł

3. Dotacja rozwojowa
   - Kapitał Ludzki 161.901 zł

Szczegółową strukturę wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach przedstawia poniższa tabela i wykres :

Dział	*Rozdział*	*Nazwa*	*Plan*	*Wykonanie*	*%*
852	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	**24.000**	**24.000**	100
	85202	Domy Pomocy Społecznej	**80.000**	**67.193**	83,99
	85203	Ośrodki wsparcia - ŚDS	**377.000**	**377.000**	100
	85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.	**3.078,000**	**3.069,902**	99,74
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	**34.668**	**34.668**	100
		w tym: - zadania zlecone	20.668	20.668	
		- dotacja do zadań własnych	14.000	14.000	
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	**921.323**	**921.323**	100
		w tym:			
		- zadania zlecone	187.572	187.572	100
		- zadania własne	733.751	733.751	100
		w tym dotacja celowa	607.000	607.000	100
	85215	Dodatki mieszkaniowe	**704.249**	**702.766**	99,79
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	**1.442.288**	**1.442.288**	100

		w tym :			
		- zadania zlecone	999,00	999,00	100
		- środki własne gminy	767.700	767.700	100
		- dotacja celowa	673.589	673.589	100
	85219	Projekt systemowy współfinansowany ze środków Unii Europejskiej			
		- dotacja rozwojowa	**161.901**	**161.879**	**99,99**
	85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	**438.404**	**438.404**	100
		w tym:			
		- zadania własne	262.000	262.000	100
		- zadania zlecone	176.404	176.404	100
	85295	Pozostała działalność	**248.000**	**246.861**	99,54
		w tym:			
		- pomoc państwa w zakresie dożywiania	243.000	243.000	100
		w tym: środki własne	98.000	98.000	100
		dotacja celowa	145.000	145.000	100
		- prace społecznie użyteczne	5.000	3.861	77,22
		OGÓŁEM	**7.509.833**	**7.486.284**	**99,69**

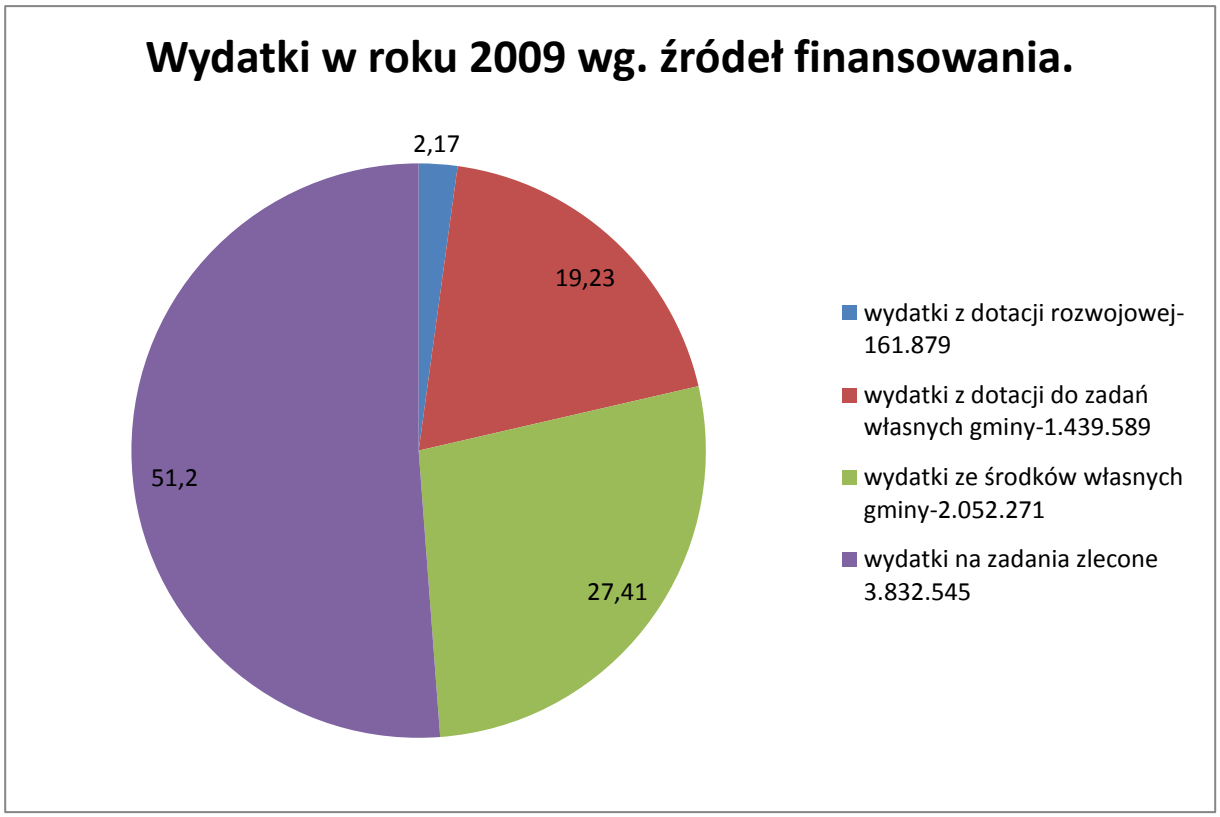

Wydatki w roku 2009 z podziałem na realizowane zadania
34668
702766
3069902
3678948
0
1000000
2000000
3000000
4000000
zadania określone w ustawie o świadczeniu opieki zdrowotnej finansowanych z środków publicznych
zadania określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych
zadania określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
zadania z obszaru pomocy społecznej

W roku 2009 wydatki zostały zrealizowane w wysokości 99,69% w stosunku do planu (7.486,284zł). Jak w roku poprzednim najwięcej środków finansowych wydatkowano na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej – 49% (w roku 2008 – 47%).

Poniesione wydatki na realizację wszystkich zadań były wyższe o 4,83% w stosunku do roku 2008.

Realizowane przez Ośrodek zadania finansowane są z trzech źródeł:

1. środków własnych gminy oraz środków z budżetu państwa w postaci dotacji celowej na realizację zadań własnych bieżących gmin,
2. środków z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
3. dotacji rozwojowej na realizację projektu systemowego.

W roku 2009 na zadania realizowane przez Ośrodek w ramach zadań własnych gminy, gmina przeznaczyła 3.507.289zł. Kwota ta została wydatkowana w 99,56% (3.491.860 zł).

Zadania własne gminy w 41% finansowane były ze środków budżetu państwa (1.439.589zł)

Na realizację zadań zleconych gminie przeznaczono 3.840.643zł. Stanowi to 51% budżetu Ośrodka. Wydatkowano – 99,79% (3.832.545zł). Wśród wydatków na zadania zlecone jak w latach poprzednich największy procent stanowią wydatki na świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – 80%.

3. *WYKONANIE DOCHODÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADAŃ*

Strukturę dochodów w układzie klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela:

Rozdział	***Nazwa***	***Dochód gminy***	***Dochód budżetu państwa***
85202	Domy Pomocy Społecznej + odsetki	1.154,31	---
85203	Ośrodki wsparcia	----	**9.233,07**
85212	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego ……..	49.195,69	80.151,92
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1.149,57	**1.853,32**
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	46.103,85	----
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	30.878,41	3.979,96
	Razem	128.481,83	95.218,27
Ogółem		**223.700,10**	

W roku 2009 kwota uzyskanych dochodów stanowiła ok. 3% wydatków przeznaczonych na realizację zadań.

II DZIAŁANIA MERYTORYCZNE PODEJMOWANE PRZEZ MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. ZADANIA REALIZOWANE W OPARCIU O USTAWĘ O POMOCY SPOŁECZNEJ

Pomocą społeczną obejmowane były osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. Udzielano świadczeń pieniężnych i niepieniężnych. Podstawowym kryterium uprawniającym do świadczeń był dochód – równy bądź niższy niż kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej (dla osób samotnych 477zł i dla osoby w rodzinie – 351zł). Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej nie uległo podwyższeniu od 2006 roku.

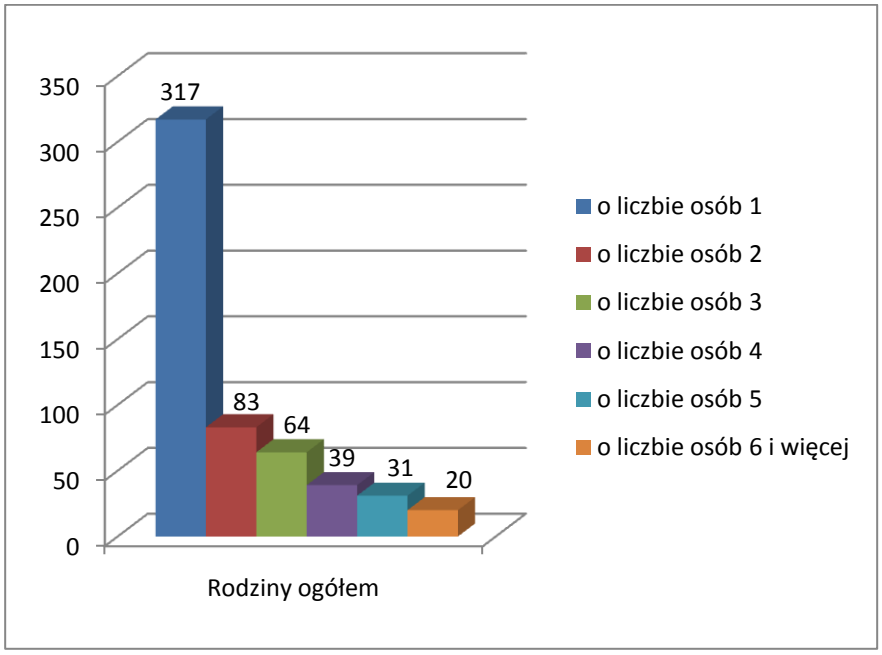
W 2009 roku pomocy społecznej w różnych formach udzielono 1.105 osobom z 550 rodzin. Stanowi to 6,8% ogółu mieszkańców miasta. W roku 2009 nastąpił wzrost liczby klientów Ośrodka o 6% w stosunku do roku ubiegłego.

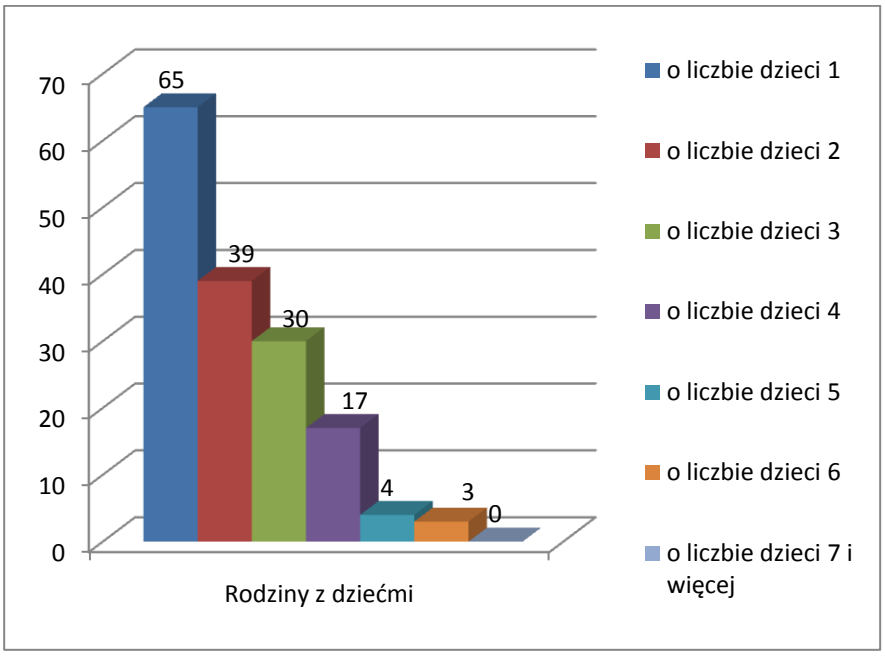
Największą grupę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej stanowią osoby samotne – 317. Rodzin dwuosobowych było - 83, natomiast wielodzietnych – 24.

Na 158 rodzin z dziećmi 67 to rodziny niepełne, było w nich 195 osób.

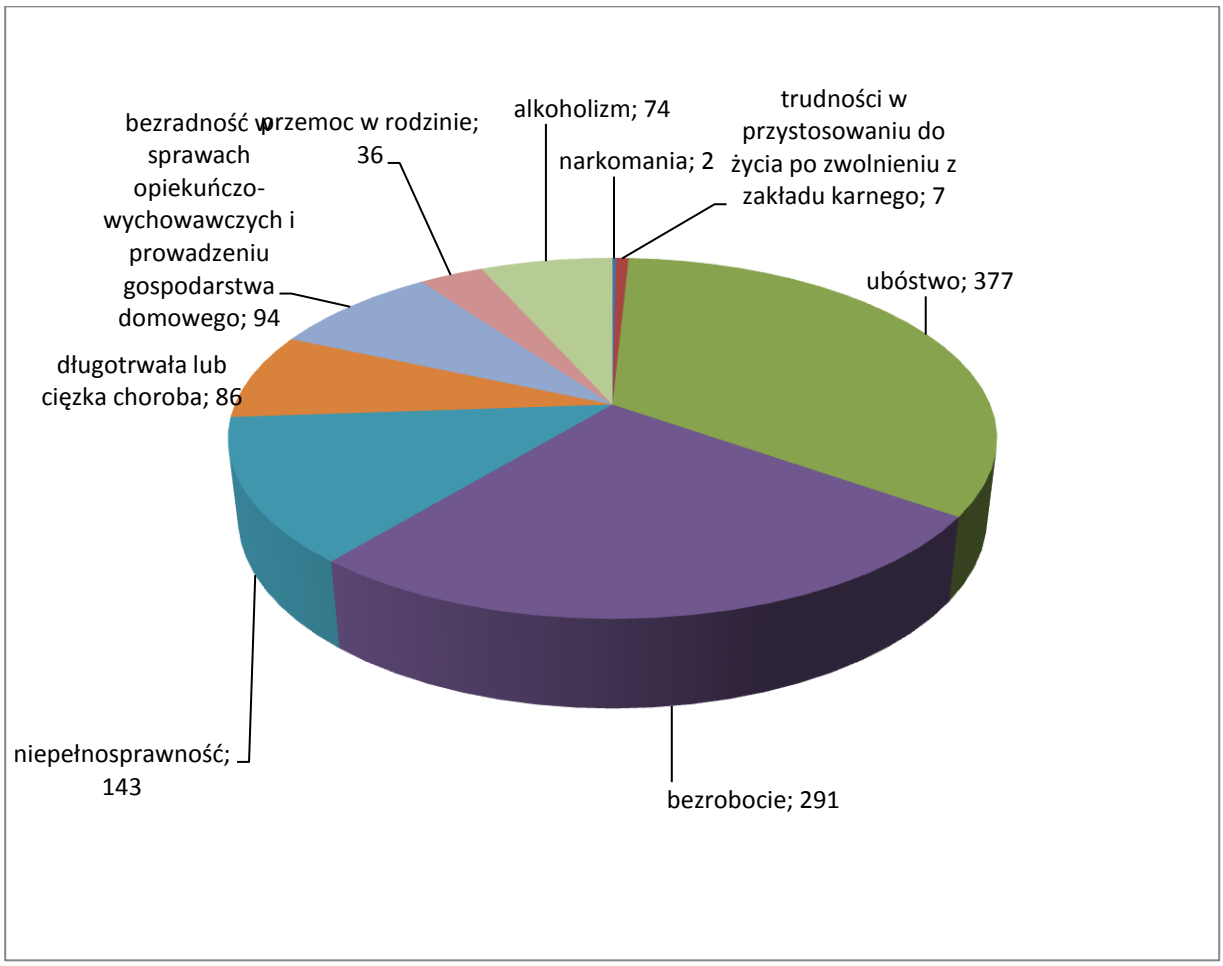
Rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy Ośrodka zarejestrowaliśmy 110, w tym – 78 prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe.

Strukturę rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej obrazują poniższe wykresy.

Liczbę rodzin objętych pomocą w odniesieniu do powodów przyznawanych świadczeń przedstawiono w poniższym wykresie i tabeli.

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego; 94
przemoc w rodzinie; 36
alkoholizm; 74
narkomania; 2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 7
ubóstwo; 377
długotrwała lub ciężka choroba; 86
niepełnosprawność; 143
bezrobocie; 291

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		***LICZBA RODZIN***		***LICZBA OSÓB W RODZINACH***	
		OGÓŁEM			
		2008	2009	2008	2009
Ubóstwo	**1**	338	377	747	837
Sieroctwo	**2**	0	0	0	0
Bezdomność	**3**	4	8	4	8
Potrzeba ochrony macierzyństwa	**4**	0	0	0	0
W tym wielodzietność	**5**	0	0	0	0
Bezrobocie	**6**	255	291	611	701
niepełnosprawność	**7**	154	143	0	242
Długotrwała lub ciężka choroba	**8**	86	86	126	114
Bezradność w sprawach opiek. – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem.	**9**	88	94	0	350
W tym rodziny niepełne	**10**	64	64	0	206
Rodziny wielodzietne	**11**	24	24	0	144
Przemoc w rodzinie	**12**	20	36	0	61
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	**13**	0	0	0	0
Alkoholizm	**14**	71	74	0	100
Narkomania	**15**	2	3	0	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu zakładu karnego	**16**	3	7	0	3

Brak umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze	**17**	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	**18**	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	**19**	0	0	0	0
Sytuacja kryzysowa	**20**	0	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	**21**	0	0	0	0

Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej, podobnie jak w latach poprzednich, jest ubóstwo, tj. dochód poniżej kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej oraz bezrobocie.

Z powodu ubóstwa z pomocy społecznej korzystało 377 rodzin. W stosunku do roku 2008 nastąpił wzrost w tej grupie o 11,5% (o 39 rodzin).

Z powodu bezrobocia z pomocy społecznej korzystało 291 rodzin. W tej grupie w stosunku do roku 2008 również nastąpił wzrost o 14,1% (o 36 rodzin). Coraz więcej świadczeniobiorców przyznaje się do występowania przemocy w rodzinie. Wzrost o 16 rodzin (80%).

1.1. ZADANIA ZLECONE

W ramach realizacji powyższych zadań udzielono pomocy 238 osobom. Łączna kwota udzielonych świadczeń wynosiła 758.049 zł.

Udzielone formy pomocy z uwzględnieniem liczby świadczeniobiorców i kwoty świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Formy pomocy	***Liczba świadczeniobiorców***	***Kwota świadczenia***
Zasiłek stały	100	187.573
Ubezpieczenie zdrowotne	93	16.088
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	15	176.404
Wynagrodzenie za sprawowanie opieki dla opiekuna prawnego	1	984
Środowiskowy Dom Samopomocy	30	377.000

Do 31 lipca 2009r. zadaniem zleconym gminie było przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych oraz opłacanie składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń z pomocy społecznej. Od 1 sierpnia 2009r. jest to zadanie własne gminy, na które gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. ***Zasiłki stałe*** otrzymywało 100 osób, a ***ubezpieczenie zdrowotne*** było opłacane za 93 świadczeniobiorców.

Nowym świadczeniem wypłacanym w 2009 roku jest ***wynagrodzenie dla opiekuna*** prawnego za sprawowanie opieki. Wysokość tego wynagrodzenia przyznaje sąd i nie może być ono wyższe od 1/10 przeciętnego miesięcznego

wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, bez wypłat nagród z zysku, ogłoszonego przez Prezesa GUS za okres poprzedzający dzień przyznania wynagrodzenia. Wynagrodzenie było wypłacone jednemu opiekunowi prawnemu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone były 15 osobom, w tym – 2 osobom samotnym, 7 osobom samotnie gospodarującym i 6 osobom pozostającym w rodzinie.

Pełna odpłatność za ten typ usług wynosiła 19zł. Za świadczone usługi 4 osoby ponosiły częściową odpłatność, 3 osoby zwolniono całkowicie z ponoszenia odpłatności, 4 osoby zwolniono częściowo z ponoszenia odpłatności i 4 osoby miały przyznane usługi nieodpłatnie.

Usługi świadczyły 3 pielęgniarki oraz rehabilitant. Wypracowali oni 5.294 godzin usług.

Działalność Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi w całości jest finansowana ze środków budżetu państwa (377.000 zł).

Z usług świadczonych w tym ośrodku wsparcia korzystało narastająco 38 osób w tym:

- 24 osoby z zaburzeniami psychicznymi,

- 14 osób z upośledzeniem umysłowym.

Pełna odpłatność za pobyt w Domu wynosiła 961zł.

25 osób ponosiło częściową odpłatność za pobyt, natomiast 13 miało przyznany pobyt bezpłatnie.

Program rehabilitacji opiera się głównie na rehabilitacji społecznej. Użytkownicy domu podczas pobytu mają zapewniony posiłek – obiad. Zajęcia odbywają się w dobrze wyposażonych pracowniach: plastyczno – komputerowej, ślusarsko – stolarskiej, rękodzieła, rekreacji oraz rehabilitacji ruchowej. Pracownia rehabilitacji ruchowej została wyposażona i uruchomiona w 2009 roku.

Prowadzona jest również indywidualna i grupowa terapia psychologiczna zarówno z użytkownikami domu jak i ich opiekunami.

Znaczna część programu rehabilitacyjnego skierowana jest na integrację ze społecznością lokalną w ramach, której organizowano wiele zajęć terapeutycznych np. turniej tenisa stołowego, piknik integracyjny z rodzinami, wystawy prac użytkowników domu w Hali Sportowej „Tęcza" oraz przed budynkiem ZOKiR, Powiatowe Mistrzostwa Osób Niepełnosprawnych w Grillowaniu.

Działalność domu promowana jest również poza naszym miastem. Użytkownicy domu prezentowali swoje osiągnięcia w Bielawie na warsztatach integracyjnych osób niepełnosprawnych. Grupa teatralna „Vena", która jest utworzona z uczestników domu uczestniczyła w III Międzynarodowym Przeglądzie Teatrów Muzycznych Osób Niepełnosprawnych w Łodzi, gdzie zajęła drugie miejsce.

W trakcie roku budżetowego pozyskaliśmy dodatkowe środki w wysokości 49.000zł. Dzięki nim zostały wymienione okna w pracowni rekreacyjnej, wyremontowano balkon oraz schody zewnętrzne, a także doposażono w dodatkowy sprzęt pracownie terapeutyczne oraz pion kuchenny. Przyczyniło się to do podniesienia standardu funkcjonowania domu.

1.2. ZADANIA WŁASNE GMINY

1.2.1. Świadczenia pieniężne

Na świadczenia pieniężne gmina wydatkowała kwotę 713.026 zł.

Jako świadczenia pieniężne wypłacane były zasiłki okresowe, zasiłki celowe, celowe specjalne i celowe na zasadach zwrotu. Od sierpnia 2009r. zadaniem własnym gminy jest przyznawanie i wypłata zasiłków stałych. ***Zasiłki okresowe*** otrzymało 293 rodziny (o 44 rodziny więcej niż w roku 2008) na łączną kwotę 475.605 zł w tym 7.605 zł środki własne gminy. W roku 2009 średnio jedna rodzina / osoba korzystała z zasiłku okresowego przez 6 miesięcy i miesięcznie otrzymywała kwotę 270 zł.

Zasiłki celowe otrzymało 324 rodziny (o 43 rodziny więcej niż w roku 2008). Wydatkowano na ten cel 98.421 zł. Zasiłki celowe przyznawane były m.in. na żywność, opał, leki.

1.2.2. Świadczenia niepieniężne

Realizowane były również świadczenia niepieniężne.

- sprawienie pogrzebu – na ten cel wydatkowano 2.105 zł., opłacono 1 pogrzeb,
- opłacono pobyt w schronisku dla dwóch osób bezdomnych na kwotę 4.137 zł,
- 20 osobom dowożono posiłki do miejsca zamieszkania ze 100% odpłatnością.
- ***w domach pomocy społecznej*** przebywało 6 osób. Dwie rodziny osób przebywających w DPS refundowały koszty pobytu, dwie rodziny nie ponosiły żadnej odpłatności, dwie rodziny ponosiły częściową odpłatność. Dopłata Gminy Miejskiej Złotoryja do średniego miesięcznego kosztu pobytu 1 osoby wynosiła średnio 1.400 zł miesięcznie.

  W roku 2009 nie skierowaliśmy do domu pomocy społecznej żadnej nowej osoby.

- ***usługi opiekuńcze*** świadczone były w miejscu zamieszkania osób wymagających opieki.

Usługi świadczone były przez 8 opiekunek zatrudnionych w Ośrodku.

Usługami opiekuńczymi objęto 42 osoby, w tym:

11 osób samotnych,

25 osób samotnie gospodarujących,

6 osób pozostających w rodzinie.

Pełna odpłatność za każda godzinę świadczonych usług wynosiła 14 zł.

Odpłatność była ustalona w zależności od dochodu zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Złotoryi. Wśród osób korzystających z usług 26 osób ponosiło częściową odpłatność. Dyrektor Ośrodka zwolnił częściowo z ponoszenia odpłatności 4 osoby, 8 osób całkowicie zwolnił z odpłatności, 4 osoby miały przyznane usługi bezpłatnie.

Opiekunki wypracowały 10.580 godzin w środowisku.

- ***Klub Seniora*** zapewnia całodzienny pobyt, podstawowe świadczenia kulturalne i edukacyjne oraz posiłek w czasie pobytu. Posiłek (obiad) jest odpłatny. Pełny koszt posiłku wynosił 5.90 zł. Do klubu uczęszczało średnio 23 osoby miesięcznie.

  Odpłatność za posiłek w Klubie ponosiło 22 osoby w tym: 21 osób - 100% , 1 osoba – 70%.

  W roku 2009 wydano dla klubowiczów 3.537 posiłków.

  Organizowane w ramach stałych zajęć różnorodne formy działania oraz spotkania okolicznościowe o zasięgu kameralnym i lokalnym miały na celu przywrócenie aktywności seniorów, podtrzymywanie kondycji psychofizycznej, przywracanie

umiejętności społecznego funkcjonowania oraz przyczyniły się do korzystnych zmian osobowości osób starszych.

Organizowane były cykle zajęć manualnych (np. robótki ręczne, wykonywanie strojów i rekwizytów do występów artystycznych), kulinarnych, zajęcia w ogródku, czytanie wierszy – twórczość własna pod hasłem „Seniorzy wiersze piszą", zajęcia przy komputerze, muzyczne środy. Odbywały się spotkania okolicznościowe np. Dzień Kobiet, Śniadanie Wielkanocne, Wigilia. Klubowicze uczestniczyli w Przeglądzie Dorobku Artystycznego Seniorów w Lubaniu. Wspólnie ze Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów organizowane było „Spotkanie 80-latków" „Powitanie lata". Klubowicze przygotowywali również oprawę artystyczną „Dni Seniora", które były organizowane przez ZERiI .Wspólnie ze Złotoryjskim Ośrodkiem Kultury i Rekreacji po raz pierwszy został zorganizowany „Dzień Seniora" w Ośrodku Kultury, w którym uczestniczyło ok. 200 osób.

W ramach działań edukacyjnych został zorganizowany cykl spotkań z osobami znanymi, zaangażowanymi w działania na rzecz miasta i niesienia pomocy drugiemu człowiekowi.

- ***Praca socjalna*** to głównie poradnictwo w zakresie poszukiwania pracy, pomocy w załatwianiu spraw alimentacyjnych i rozwodowych, kierowanie na leczenie odwykowe, uczestnictwo w grupach wsparcia, nadzór nad prawidłowym sprawowaniem władzy rodzicielskiej i kierowanie do sądów wniosków w razie jej zaniedbania.

Pracę socjalną w 2009 roku wykonano w 279 rodzinach, w których było 635 osób.

Wiele działań prowadzonych w ramach pracy socjalnej przyniosło pozytywne efekty w postaci:

- podjęcia pracy zarobkowej,
- odejścia od systemu pomocy społecznej na pewien czas,
- poprawy funkcjonowania rodzin poprzez poprawę relacji między członkami rodzin,
- pogłębiania zaufania, rozwijanie umiejętności komunikacyjnych,
- planowanie i wydatkowanie budżetu domowego,
- podejmowania leczenia odwykowego,
- umiejętności dokonywania samooceny.

Efektywność działań podejmowanych przez pracownika socjalnego jest trudno mierzalna. W wielu przypadkach o efektywności pracy z klientem świadczą drobne sukcesy osiągalne przez nich czy też zmiana sposobu myślenia i wzrost świadomości społecznej.

Pracownicy socjalni tut. Ośrodka prowadzili dwie **grupy wsparcia** tj. osób bezrobotnych i osób współuzależnionych i doświadczających przemocy. Spotkania osób wchodzących w skład grup wsparcia odbywały się co tydzień w siedzibie Ośrodka. Głównym celem działań grup była zmiana zachowań i postaw życiowych jej uczestników. Osoby te są bardziej samodzielne, chcą zmienić swoje życie wykorzystując własne możliwości i zasoby.

Prowadzenie grup wsparcia jest kontynuowane w 2010 roku. Tutejszy Ośrodek pomaga ofiarom przemocy domowej. W 2009 roku odnotowaliśmy 36 przypadków występowania przemocy domowej w rodzinie. Prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty. Nawiązaliśmy ścisłą współpracę z Pełnomocnikiem ds. Uzależnień przy Urzędzie Miejskim w Złotoryi, Komendą Powiatową Policji, Kuratorami zawodowymi, pedagogami szkolnymi w celu

udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy domowej. W Ośrodku było realizowane w 2009 zadanie „Pomoc terapeutyczna dla osób z problemem alkoholowym oraz ofiar przemocy domowej". Zajęcia prowadzone były w formie indywidualnej pracy psychospołecznej z rodziną osób z problemem alkoholowym i dotkniętych przemocą przez specjalistę z zakresu profilaktyki i terapii. Spotkania odbywały się raz w tygodniu, w pomieszczeniach Ośrodka. Odbyło się 81 spotkań, w których uczestniczyło 36 osób. Koszt zadania wyniósł 5.000 zł. Środki finansowe otrzymaliśmy z Urzędu Miasta.

Tak jak w latach ubiegłych tut. Ośrodek w 2009 roku organizował wypoczynek letni dla 25 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym połączony z terapią i profilaktyką przeciwalkoholową. Dzieci wypoczywały w Rewalu nad morzem. Środki finansowe na ten cel – 19.000zł otrzymaliśmy z Urzędu Miasta w ramach realizacji zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Pracownicy Działu Pomocy Środowiskowej Ośrodka współpracują z organizacjami i związkami kombatanckimi działającymi na terenie miasta. W 2009 roku 24 kombatantów z terenu miasta Złotoryja otrzymało za naszym pośrednictwem pomoc pieniężną z Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie.

W ramach swoich działań pośredniczymy w:

-przyjmowaniu i rozdawaniu odzieży oraz sprzętu gospodarstwa domowego,

-pozyskiwaniu przez świadczeniobiorców drewna po wycince drzew prowadzonych przez RPK.

1.3 USTAWA „POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA”

Kolejny już rok kontynuowana była realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Na realizację programu w roku 2009 wydatkowana została kwota 243.000zł w tym:

98.000zł - środki własne gminy

145.000zł -dofinansowanie z budżetu wojewody i rezerwy celowej.

Dotację przeznaczono na:

- posiłki-190.917zł w tym 2.040zł koszt posiłków dla dzieci na wniosek dyrektorów szkół bez decyzji administracyjnej z tut. Ośrodka,
- zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych – 40.967zł,
- dowóz posiłków – 5.800zł (w tym z dotacji z budżetu państwa – 2.700zł),
- doposażenia kuchni – 5.316zł (w tym dotacji z budżetu państwa – 3.300zł).

W ramach programu objęliśmy pomocą 548 osób.

Z gorących posiłków korzystało 413 osób, w tym:

- dzieci do 7 roku życia – 32 (otrzymały 4.534 posiłki na kwotę 12.234zł),
- uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej – 158 (otrzymali 19.040 posiłków na kwotę 101.496zł)
- pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy – 223 osoby w tym:
- 213 osób otrzymało posiłek w Klubie Emaus – wydano 25.066 posiłków na kwotę 66.385zł
- 10 osobom niepełnosprawnym dowieziono posiłek do miejsca zamieszkania – dowieziono 1.824 posiłki na kwotę 10.762zł.

Zasiłki celowe na zakup artykułów żywnościowych otrzymało 110 rodzin. Wszystkie osoby zdiagnozowane przez pracowników socjalnych wymagające wsparcia w formie posiłku taką pomoc otrzymały.

1.4 PROJEKT SYSTEMOWY

Okres realizacji projektu pt. „Uwierz, że Ty też możesz zmieniać swoje życie – projekt systemowy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi" współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet VII. Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej w 2009r. przypadł na okres od 01 maja do 30 listopada 2009.

Cel główny projektu skierowany był na podniesienie aktywności zawodowej i społecznej świadczeniobiorców pomocy społecznej w mieście Złotoryja. Na realizację projektu pozyskaliśmy łącznie (w drodze alokacji i realokacji) kwotę 180.895,24 zł w tym wkład własny gminy wyniósł 18.994zł (poniesiony na wypłatę zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych dla uczestników projektu). Budżet projektu został zrealizowany w 99,99%.

Do projektu zaprosiliśmy 15 osób, które spełniały łącznie wymagane kryteria tj. były bezrobotne, zagrożone wykluczeniem społecznym, w wieku aktywności zawodowej. Wskazaną grupę docelową charakteryzowało długotrwałe bezrobocie (14 na 15 osób), a pozostawanie bez pracy stało się przyczyną ich bierności, niskiej samooceny, braku wiary we własne możliwości i umiejętności odnalezienia się na rynku pracy, co ma duży wpływ na zagrożenie wykluczeniem społecznym.

Narzędziem stosowanym w pracy z grupą docelową był kontrakt socjalny, w którym zastosowano instrumenty aktywnej integracji, pracę socjalna oraz zasiłki

i pomoc w naturze. Dla uczestników przewidziano kompleksowe formy wsparcia, które były zindywidualizowane dla każdego z uczestników. Odbyły się m.in.:

1.w ramach instrumentów aktywizacji społecznej :

- trening kompetencji i umiejętności społecznych (2 moduły prowadzone przez psychologa i pedagoga, poświęcone m.in. prowadzeniu gospodarstwa domowego, metodom wychowawczym, komunikacji, sposobom rozwiązywania konfliktów w rodzinie, identyfikacji własnych zasobów, motywacji wewnętrznej, asertywności, zachowaniom tzw. „wyuczonej bezradności"),
- grupowe doradztwo zawodowe (celem zajęć było dostarczenie praktycznej wiedzy o efektywnej autoprezentacji i skutecznym poszukiwaniu pracy, nauka sporządzania dokumentów aplikacyjnych o pracę),
- poradnictwo specjalistyczne w formie dyżurów psychologa i pedagoga (służące przywróceniu samodzielności życiowej),

2. w ramach instrumentów aktywizacji edukacyjnej :

- szkolenie zawodowe „wizaż i pielęgnacja paznokci" – dla 3 osób
- szkolenie zawodowe „opiekun" – dla 12 osób,

których celem było zdobycie nowych kompetencji i umiejętności zawodowych.

Niezbędnym elementem prawidłowej realizacji ścieżki reintegracji społecznej i zawodowej grupy docelowej było upowszechnianie szeroko rozumianej pracy socjalnej, w którą zaangażowali się pracownicy socjalni naszego Ośrodka. To właśnie dzięki ich zaangażowaniu w indywidualną pracę z klientem osiągnięto zakładane rezultaty, w tym zmiany postaw, które widoczne są u poszczególnych osób, stały się otwarte, aktywnie poszukują pracy, spotykają

się systematycznie i korzystają z pomocy poprzez uczestnictwo w grupie wsparcia dla osób bezrobotnych, którą prowadzą pracownicy socjalni naszego Ośrodka.

Uczestnicy projektu zdobyli nowe kwalifikacje i umiejętności zawodowe, czym zwiększyli swoje szanse powrotu lub wejścia na rynek pracy, podwyższyli swoje umiejętności społeczne i motywację do aktywności życiowej.

W trakcie realizacji projektu dołożono wszelkich starań w celu zmniejszenia izolacji społecznej uczestników projektu i ich otoczenia (głównie członków rodzin i osób objętych pomocą Ośrodka). Odbyły się dwa działania o charakterze środowiskowym, były to:

- impreza integracyjno-rekreacyjna pn. „Festyn rodzinny" na Zamku Grodziec,
- wycieczka edukacyjna do Karpacza.

Zaplanowane inicjatywy służyły przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu grupy docelowej projektu, którzy ze względu na ograniczony dostęp do dóbr społecznych i brak nawyków nie korzystają z form wypoczynku łączących integrację członków rodziny i edukację obywatelską.

Bez finansowego wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego nie byłaby możliwa organizacja innowacyjnych form wsparcia dla naszych świadczeniobiorców, którzy dzięki udziałowi w projekcie otrzymali szansę na zmianę swojej trudnej sytuacji życiowej poprzez podjęcia aktywności zawodowej i społecznej, co również wpłynęło na zmniejszenie ich zagrożenia wykluczeniem społecznym.

Realizację projektu zamierzamy kontynuować w roku 2010.

Od 2011 roku realizacja projektu będzie możliwa tylko wtedy, kiedy miasto osiągnie wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych – 1 pracownik na 2000 mieszkańców. Aby osiągnąć ten wskaźnik należy zwiększyć zatrudnienie o 1,5 etatu.

2. INNE ZADANIA REALIZOWANE NA RZECZ RODZINY I MIESZKAŃCÓW MIASTA

2.1. DODATKI MIESZKANIOWE

W ramach realizacji omawianej formy pomocy w 2009r. przyjęto 762 wnioski w tym:

- rozpatrzono pozytywnie - 720
- decyzje odmowne wydano – 33
- 9 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia, ponieważ nie zostały uzupełnione o brakujące dokumenty.

A oto jak szczegółowo przedstawia się kwestia udzielonych dodatków mieszkaniowych w latach 2006-2009

	2006r.	***2007r.***	***2008r.***	***2009r.***
Przyjęte wnioski	1.265	1.052	876	762
Pozytywne rozpatrzone	1.187	974	790	720
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	7.300	5.861	4.971	4303
Koszt udzielonych świadczeń	948.731	811.863	707.581	702.766
Średnia wysokość 1 dodatku mieszkaniowego	129.96	138.52	142.34	163.32

Nadal obserwuje się spadek ilości składanych wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego. Z zaprezentowanego powyżej zestawienia wynika, że w stosunku do roku 2008 liczba wniosków przyjętych zmniejszyła się o ok. 13 %.

W roku 2009 średnia kwota dodatku mieszkaniowego wynosiła 163,32.

Z roku na rok kwota ta ulega zwiększeniu.

Poniżej przedstawiono udzieloną pomoc w formie dodatku mieszkaniowego na przestrzeni kilku lat biorąc pod uwagę wysokość wypłacanych dodatków oraz użytkowników mieszkań w poszczególnych zasobach.

1). Wysokość wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Kwota dodatku	***Liczba wnioskodawców***			
	2006r.	***2007r.***	***2008r.***	***2009r.***
do 40 zł	67	37	36	20
od 41 zł do 60 zł	86	64	56	16
od 61 zł do 80 zł	87	100	70	41
od 81 zł do 100 zł	167	110	81	77
101 zł i powyżej	780	663	547	566

Największa grupa wnioskodawców otrzymywała dodatki powyżej 101 zł.

2). Użytkownicy mieszkań w poszczególnych zasobach.

Użytkownicy mieszkań	*Liczba wypłaconych dodatków*		*Kwota świadczeń*	
	2009r.	*2008r.*	*2009r.*	*2008r.*
stanowiących własność gminy	**2.986**	**3.449**	**507 059.58**	**504.784**
spółdzielczych (o prawie lokatorskim lub własnościowym)	**779**	**971**	**134 484.32**	**142.461**
innych (właściciele mieszkań wykupionych, wynajem mieszkań)	**538**	**551**	**61 221.61**	**60.336**

Najliczniejszą kategorię klientów ubiegających się o przyznanie dodatku mieszkaniowego stanowili użytkownicy mieszkań stanowiących własność gminy.

2.2. ŚWIADCZENIA RODZINNE

W Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Złotoryi ustalane są uprawnienia do świadczeń rodzinnych oraz realizowana jest ich wypłata.

W okresie styczeń-październik 2009 (dotyczy okresu zasiłkowego wrzesień 2008- październik 2009) świadczenia rodzinne były wypłacone dla 1.109 rodzin/osób, natomiast od listopada do grudnia 2009 (dotyczy okresu zasiłkowego listopada 2009 - październik 2010) wypłacano świadczenia 867 rodzinom. Na wypłatę świadczeń rodzinnych wydatkowano kwotę 2.317.168 zł. W stosunku do roku 2008 kwota ta zmniejszyła się o około 5 % .

Rodzaje udzielanych świadczeń przedstawia poniższa tabela

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Na kwotę
1.	**Zasiłek rodzinny**	**11.786**	**751579**
2.	**Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:**	**4.364**	**614.789**
2.1.	urodzenia dziecka	77	77.000
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	395	152.919
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	685	120.720
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	894	68.640
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	729	72.900
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	173	9.730
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.411	112.880
3.	**Świadczenia opiekuńcze**	**4.730**	**779.800**
3.1.	zasiłek pielęgnacyjny	4.530	693.090
3.2.	świadczenie pielęgnacyjne	200	86.710
4.	**Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka**	**171**	**171.000-,**

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne opłacane były składki na ubezpieczenie społeczne (emerytalne i rentowe) – składki opłacane były za 16 osób na łączną kwotę 15.496.

2.3 ZALICZKA ALIMENTACYJNA

Z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych od dłużników alimentacyjnych komornik sądowy na konto Ośrodka przekazał kwotę 37.969.17 zł, z której po 50% przekazano na dochód gminy i dochód budżetu państwa.

Na dzień 31.XII.2009 wysokość zobowiązań dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie miasta w zakresie wypłaconych zaliczek alimentacyjnych wynosi 1.390.438 zł.

2.4 FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek jest również realizatorem zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
Do świadczeń z funduszu alimentacyjnego uprawnionych było 187 osób.
W roku 2009 wypłacono 2.492 świadczenia na kwotę 624.287zł. Wysokość zobowiązań dłużników alimentacyjnych na dzień 31.XII.2009 z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 685.859 zł.
Należności dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego ściągniętych przez Komornika były w wysokości 80.924 (w tym odsetki). Z kwoty tej 14.407zł jest dochodem gminy miejskiej Złotoryja, 15.804 zł dochodem gmin dłużnika zamieszkującego poza Złotoryją oraz 50.713 zł dochodem budżetu państwa.

W ramach postępowania wobec dłużników alimentacyjnych przeprowadzono 54 wywiadów u dłużników alimentacyjnych i odebrano oświadczenia majątkowe.
W związku z uporczywym uchylaniem się od obowiązku łożenia na utrzymanie dzieci skierowano 64 wniosków do Prokuratury. Wystąpiono o zatrzymanie prawa jazdy 35 dłużnikom alimentacyjnym.

2.5. KOSZTY OBSŁUGI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH ORAZ FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

Koszty obsługi tych zadań finansowane są z budżetu państwa i nie mogą przekroczyć 3% wydatkowanych środków.
Na obsługę świadczeń wydatkowano kwotę 112.951 zł w tym 24.000 przekazane przez gminę na postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych.

Środki przeznaczone na obsługę świadczeń w rozdziale 85212 są niewystarczające w stosunku do potrzeb w tym zakresie.

Zakres zadań uległ znacznemu rozszerzeniu (przejęcie Funduszu Alimentacyjnego z dodatkowymi zadaniami w zakresie postępowania wobec dłużników alimentacyjnych- zgłaszanie do Biura Informacji Gospodarczej, tytuły wykonawcze do Urzędu Skarbowego, procedura postępowania z informacjami niejawnymi, decyzje administracyjne dla dłużników).

III. PODSUMOWANIE

Rok 2009 dla Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotoryi był rokiem kolejnych zmian. Zmiany te wynikały nie tylko ze zmian przepisów prawa, ale głównie z inicjowania nowych form pracy realizowanych w środowisku (prowadzenie grup samopomocy, zainicjowanie powstania zespołu problemowego zajmującego się pomocą rodzinom w których występuje przemoc).

W ramach działań Klubu Seniora po raz pierwszy został zorganizowany Dzień Seniora dla wszystkich chętnych Seniorów z naszego miasta. Utworzono grupę teatralną „Vena" z użytkowników Środowiskowego Domu Samopomocy, która swoimi występami proponuje działalność domu na terenie kraju.

W działaniach Ośrodka kładziemy głównie nacisk na pomoc niepieniężną- pracę socjalną. Dzięki środkom z Unii Europejskiej już drugi rok prowadzimy działania wspierające dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Zainicjowane nowe formy pracy będą kontynuowane w roku 2010.